

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Bohutín, okres Příbram

262 41 Bohutín 37

Identifikátor školy: 600 054 381

Termín konání orientační inspekce: 21. až 23. ledna 2003

Čj.:	022 011/03-5080
Signatura:	ob5cw108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jedná se o úplnou základní školu s kapacitou 225 žáků, která má v současné době 9 tříd a podle stavu ke dni 30. září 2002 ji navštěvuje 171 žáků. Součástí školy jsou školní družina se třemi odděleními a kapacitou 75 žáků a školní jídelna dislokovaná v ne příliš vzdáleném samostatném objektu. Vyučuje se podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16 847/96-2, v rámci povinné výuky cizích jazyků nabízí škola dětem angličtinu a němčinu. Zřizovatelem je obec Bohutín, se sídlem na adrese Vysoká Pec 74, 262 41 Bohutín 40. Škola je příspěvkovou organizací a má právní subjektivitu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, dějepis, anglický jazyk, německý jazyk, matematika a tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, dějepis, anglický jazyk, německý jazyk, matematika a tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk, dějepis, anglický jazyk, německý jazyk, matematika a tělesná výchova

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z hlediska personálního zajištění sledovaných předmětů mírně převládá výuka s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Uvedeným předmětům se vyučuje ve 165 hodinách týdně. Z toho je zhruba 56 % hodin vedeno učiteli s předepsanou kvalifikací, 13 % vyučujícími pouze s pedagogickou způsobilostí a téměř 31 % učiteli bez potřebné kvalifikace.

Výuku českého jazyka v prvním až devátém ročníku zajišťuje sedm učitelek, z nichž pouze dvě nemají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Dějepis ve třídách šestého a sedmého ročníku je přidělen vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti, ve třídách osmého a devátého ročníku zabezpečuje tento předmět učitelka s pedagogickou způsobilostí, avšak bez odpovídající odbornosti. Výuku anglického jazyka zajišťuje učitelka bez předepsané kvalifikace, se středně dlouhou praxí, která však prokázala potřebné jazykové kompetence. Německému jazyku vyučuje zkušená učitelka s plnou odborností.

Výuka matematiky je zajišťována osmi vyučujícími. Na prvním stupni nejsou učitelky první a čtvrté třídy k výuce odborně a pedagogicky způsobilé. Na druhém stupni není odborně způsobilým pedagogem vyučováno v osmé třídě. Z celkového počtu osmdesáti hodin je 13 hodin, tj. 16 % vyučováno odborně nezpůsobilými učiteli. Všech šest hodin povinně volitelného předmětu informatika je vyučováno vyučující bez odborné způsobilosti. Zkušený učitel fyziky a chemie má patřičnou pedagogickou způsobilost a odbornost pro výuku fyziky a polytechnických předmětů.

Z celkového počtu osmnácti hodin tělesné výchovy je deset hodin vyučováno učitelkami s plnou kvalifikací, čtyři hodiny jen s pedagogickou způsobilostí a další čtyři hodiny

nekvalifikovaně. Třídy šestá a sedmá a třídy osmá a devátá jsou z důvodů nízkého počtu žáků na předmět spojovány.

Ředitelka při stanovení skladby úvazků přihlíží k odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících, k jejich zkušenostem a kompetencím, k potřebám školy. Vzhledem k současným možnostem školy a vzhledem k nabídce na trhu práce v regionu je zajištění výuky sledovaných předmětů optimální.

Rovněž výběru výchovného poradce byla věnována potřebná pozornost. Výchovnou poradkyní je zkušená učitelka, která má pro tuto funkci odpovídající kvalifikaci. Průběžně se vzdělává, absolvovala např. kurz Specifické poruchy učení a chování, Sociální klima třídy a školy, Volba povolání aj. Její vzdělávání koresponduje s potřebami školy.

Funkčním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která se pravidelně schází pětkrát ročně. Projednávají jsou zde aktuální problémy, hodnocení žáků, organizace chodu školy i otázky metodiky vyučování a témata z pedagogické osvěty. Podle potřeby se uskutečňují provozní porady. Přínosná jsou také prakticky každodenní neformální jednání všech zaměstnanců s vedením školy. Velmi dobře se rozvíjí spolupráce vedení školy s žakovským poradním orgánem. Ustanoveny byly metodické orgány, které napomáhají při plánování učiva a sledování osnov, při organizaci soutěží, při volbě učebnic a pod. Jsou také platformou pro výměnu zkušeností vyučujících, popř. k přenosu informací z akcí dalšího vzdělávání pedagogů. Rezervy jsou v účinném ovlivňování vyučujících k modernizaci forem a metod práce v některých předmětech. Začínající učitelé ve škole nejsou. Na péči o nekvalifikované vyučující se podílejí metodické orgány, ředitelka a určení zkušených učitelé.

Činnost výchovné poradkyně zahrnuje pomoc žákům s výchovnými i výukovými problémy, úkoly spojené s profesionální orientací žáků, vedení evidence žáků se specifickou poruchou učení; podílí se na zpracování dokumentace integrovaných žáků, poskytuje poradenskou pomoc rodičům. Učitelům dává metodické konzultace v oblasti péče o žáky se specifickými vývojovými poruchami, ale i o žáky nadané a talentované. Také sleduje dodržování termínů kontrolních vyšetření u žáků se specifickými poruchami učení a chování v pedagogicko-psychologické poradně. Spolupracuje nejen s pedagogicko-psychologickou poradnou, ale i Úřadem práce a s dalšími zainteresovanými orgány. Podílí se na zavádění a vyhodnocování preventivních programů a na tvorbě tematických plánů se zaměřením na volbu povolání aj. Pro rodiče a žáky má stanoveny konzultační hodiny, po domluvě poskytuje informace a pomoc i mimo stanovené hodiny. Škola organizuje ambulantní nápravu pro žáky se specifickými poruchami učení.

Provoz školy je zajištěn bez problémů. Ředitelka každoročně stanoví priority, jejichž plnění sleduje v návaznosti na stanovený rozpočet školy. Provoz je kontrolován pravidelně podle plánu kontrol, i v podstatě denně podle aktuální potřeby. Využívána je tzv. kniha závad. Na kontrole provozu školní jídelny se podílí vedoucí jídelny. Dostatečná je rovněž kontrola denního režimu školy. Řádně jsou zajištěny dozory o přestávkách a v jídelně.

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu rovněž vychází z plánu kontrol. Na hospitační činnosti se podílejí kromě vedení školy i členové metodických orgánů. Frekvence hospitací je přiměřená, výstupem je vždy rozbor s vyučujícím a záznam. Zobecněné poznatky z hospitační a kontrolní činnosti se objevují v jednání pedagogické rady. Účinně je kontrolována třídní dokumentace a oblast dodržování učebních osnov. Nedostatky jsou v kontrole sešitů žáků.

Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je využíván v rámci finančních možností školy. Vyučující se aktivně zúčastňují dostupných akcí, prostředky přidělené na toto vzdělávání byly účelově použity, řada akcí byla navíc hrazena z mimorozpočtových zdrojů.

Značnou devizou školy je vytvoření pro žáky příjemné, nestresující atmosféry. Při jednání s žákovským poradním orgánem vyplynul zájem dětí o dění ve škole a jejich angažovanost.

Organizace této malé školy je jasná a zřetelná. Povinnosti a kompetence jednotlivých pracovníků jsou známy a zakotveny v řadě dokumentů. Organizační struktura velmi dobře umožňuje činnost školy i jejích součástí. Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti upravuje Řád školy, který je po obsahové i formální stránce velmi kvalitně zpracován; jsou v něm zaznamenány nejen povinnosti žáků a zaměstnanců, ale zároveň i jejich práva. Dokument odkazuje i na práva rodičů. Kontrolou rozvrhu hodin bylo zjištěno, že škola využívá souhlasu MŠMT čj. 29 669/02-22 ze dne 11.11. 2002 k úpravě režimu vyučovacího dne. Úprava zahrnuje krácení odpoledních přestávek mezi hodinami na pět minut, zkrácení polední přestávky na padesát minut a zkrácení sedmé a osmé vyučovací hodiny na čtyřicet minut.

Vnější informační systém je funkční. Rodiče jsou informováni pomocí žákovských knížek, notýsků, podle potřeby také žáci dostávají kopírované informační texty. Organizovány jsou schůzky rodičů, dny otevřených dveří, navenek se škola prezentuje také příspěvky do místního rozhlasu, obecního zpravodaje či do okresního tisku. Škola má internetové www stránky, pořádá také některá veřejná vystoupení, „jarmark“ aj. Škola úzce spolupracuje se ZUŠ, umožňuje její činnost ve svých prostorách a společně s ní pořádá výstavky a koncerty. Přenos informací uvnitř školy je systematický i dostatečně operativní. Při škole je registrováno sdružení rodičů. Zřízena je rovněž Rada školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny stupněm průměrný.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola je umístěna ve starší, dostatečně prostorné a dobře udržované budově. V rámci finančních možností zřizovatele jsou průběžně realizovány potřebné opravy a úpravy (oprava střechy, okapů, omítky chodeb, kotelny, WC). V plánu je plynofikace vytápění. Vedle budovy je školní zahrada, velmi pěkně upravená pro rekreační činnosti školní družiny, pobyt žáků o přestávkách i pro výuku tělesné výchovy. Na malém dvorku je skladiště náradí a dalšího materiálu. Řádně udržovaná je také budova školní jídelny, vzdálená asi tři sta metrů od školy.

O pravidelné péči svědčí rovněž vnitřní prostředí školy. Chodby, schodiště a další společné prostory jsou bezpečné a esteticky vyzdobené. Učebny tříd prvního stupně a místnosti školní družiny jsou velmi pěkně upravené, ve čtyřech třídách jsou prostory pro relaxaci žáků. Jedno oddělení školní družiny využívá po vyučování učebnu druhé třídy. Estetická úroveň kmenových tříd na druhém stupni je celkově na průměrné úrovni, nástěnné přehledy učiva zde nejsou v některých případech vhodně umístěny. Žákovský nábytek v učebnách je moderní a odpovídá somatickým potřebám žáků. Odborné pracovny pro výuku většiny sledovaných předmětů ve škole chybí. Zřízena je počítačová pracovna, vybavená sedmi počítači s operačním systémem Windows 2000 Profesional a Office XP. Počítače jsou propojeny v síti bez možnosti připojení k Internetu. V příslušenství jsou výukové programy převážně od firmy Terasoft. V učebně je výzdoba aktualizující hlavně výuku německého jazyka. Vyučující matematiky mají omezenou možnost využívat učebnu výpočetní techniky a výukové programy. Škola disponuje menší tělocvičnou, vybavenou nezbytným náradím a náčiním. V areálu je hřiště na basketbal a poblíž školy travnaté hřiště na kopanou. Školní dílna je zčásti zařízena a využívána pro keramickou tvorbu. Škola nemá prostory pro školní knihovnu. Knižní fond je částečně umístěn ve třídě a ve sborovně, průběžně je využíván pedagogy i žáky. Chybí samostatná pracovna pro výchovné poradenství.

V první a druhé třídě je umístěna didaktická technika (např. televizor, video, věž), sedmá třída je vybavena televizorem, videem a přenosným magnetofonem, k dispozici byly také dva zpětné projektoři. Ve dvou třídách prvního a jedné třídě druhého stupně jsou umístěny počítače, ale bez přizpůsobení k výuce matematiky. Žákům slouží pouze ke hrám a seznámení s počítačem. Vybavení pomůckami pro výuku sledovaných předmětů má celkově průměrnou úroveň. Většinou se jedná o pomůcky z někdejších centrálních dodávek. Materiální zajištění předmětu český jazyk na prvním stupni je celkově velmi dobré, na druhém stupni má průměrnou úroveň. V souboru pomůcek pro dějepis převažují starší materiály. Pedagogové používají ve vyučovacím procesu českého jazyka a dějepisu také vlastní odborné publikace a příručky i další textové pomůcky. Pro výuku cizích jazyků je k dispozici hlavně zvuková technika, slovníky, moderní učebnice, přehledy gramatiky či konverzačních okruhů. Pomůcky pro matematiku, včetně kalkulátorů jsou většinou starší, pořízené hlavně z centrálních dodávek bývalého Komenia, tzn. modely těles, sítě, různé stavebnice, fólie atd. Kalkulátory pro výuku goniometrických funkcí nejsou k dispozici. Vyučující matematiky na prvním stupni využívají při hodinách množství názorného materiálu, např. číselné a slovní karty, nakopírované texty a příklady, obálky s čísly a znaménky a jiné pomůcky, často vyrobené svépomocí. Také ve sbírkách fyziky a chemie převládají starší pomůcky, i když v rámci finančních možností škola v posledním období zakoupila několik demonstračních přístrojů. Skutečnost, že ve škole není pro tyto předměty zřízena odborná pracovna, ztěžuje možnost materiální přípravy a zařazování praktických frontálních úkolů v běžných hodinách. V tělocvičně je dostatek vhodného nářadí (žíněnky, švédské bedny, můstek, koza, lavičky, hrazda, branky, tyče a lana na šplh, kruhy, basketbalové koše). Vybavení dalšími pomůckami (míče, medicinbaly, kompresor, florbalové hole a míčky, lyžařské vybavení a další) je rovněž dostačující. Chybí rozlišovací tílka pro nácvik her. Žáci jsou vybaveni moderními učebnicemi a učebními texty, které jsou podle finančních možností školy postupně obměňovány. Nákup některých pracovních sešitů finančně zajistili rodiče. Žáci prvního ročníku byli vybaveni školními potřebami v předepsané hodnotě.

Při hospitační činnosti je pamatováno na kontrolu využívání učebních textů, školních pomůcek, didaktické techniky a dalších materiálních zdrojů. Téma se objevuje v rozbořech hospitovaných hodin, při jednání pedagogické rady i na některých schůzkách metodických orgánů. Nákup materiálních prostředků je plánován na základě aktuálních potřeb a možností školy. Přestože je objem finančních prostředků navýšen z mimorozpočtových zdrojů, provádí vedení školy výběr podle stanovených priorit. Značnou část prostředků věnuje škola na obnovu učebnic.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny stupněm průměrný.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH PŘEDMĚTECH

Realizace vzdělávacích programů

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 ve znění pozdějších úprav a doplňků.

Vzdělávací program je v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení.

Kontrolou bylo zjištěno, že učební plány zvoleného programu jsou dodržovány. Žákům sedmého až devátého ročníku nabízí škola čtyři volitelné předměty (seminář z přírodovědných předmětů, informatiku, technické činnosti, německý jazyk), nepovinným předmětem je výuka náboženství, ve volném čase je dětem k dispozici osm zájmových kroužků, ve svých prostorách

umožňuje škola činnost výtvarného a hudebního oboru základní umělecké školy. Organizován je lyžařský výcvikový kurz, výuka plavání pro žáky prvního stupně a výjezdy do školy v přírodě. Ve školním roce 2002/2003 jsou učební osnovy sledovaných předmětů dodržovány, dílčí porušení učebních osnov bylo zjištěno ve školním roce 2001/2002, kdy bylo nad rámec osnov českého jazyka ve čtvrté třídě probráno učivo o slovesném způsobu.

Výuka je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace je řádně vedena. Kontrolou třídních knih, třídních výkazů ani katalogových listů žáků nebyly zjištěny nedostatky.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Dodržování učebního plánu garantuje osobně ředitelka školy. Vedení školy sestavuje pro celou školu rozvrh hodin a pečlivým plánováním s následnou evidencí dokladuje postupné plnění učebního plánu nejen v tomto školním roce, ale i ve školních letech 1998/1999, 1999/2000, 2000/2001 2001/2002. Plnění osnov je kontrolováno při hospitační činnosti, kontrolou třídních knih a schvalováním tematických časových plánů učiva. Kromě vedení školy sledují plnění učebních osnov také metodické orgány. Až na popsanou výjimku je kontrola dodržování učebních osnov účinná.

Způsob kontroly učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů český jazyk a dějepis

Hospitováno bylo u všech vyučujících uvedených předmětů. Chybějící příslušná odborná a pedagogická způsobilost i kratší praxe u jedné vyučující negativně ovlivnila kvalitu výuky.

Vstupní motivace spočívala v seznámení s průběhem hodiny, také se uplatnily řízený rozhovor, pochvala za domácí písemnou práci nebo obrázky. Průběžně byly využívány mezipředmětové vztahy (hudební výchova, vlastivěda aj.), v menší míře prvky regionální a aktualizace učiva. Nedílnou součástí většiny sledované výuky byla pozitivní motivace, žáci byli vedeni k hodnocení výkonů svých spolužáků. Frekvence klasifikace v žákovských knížkách a notýscích je přiměřená, převažují známky z mluvnického učiva, rezervy jsou v hodnocení z dalších složek jazyka. Průběžná klasifikace žáků v předmětu dějepis se opírá o jejich výkony dosažené v projevu ústním i písemném.

Učivo zařazené v časových tematických plánech odpovídá učebním osnovám, nedostatky v jednom případě byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Bezprostřední příprava na výuku byla zodpovědná; v plánování se objevily dílčí nedostatky v členění hodiny, v zaměření na zadávání diferencovaných úkolů, v jednom případě nebyla věnována patřičná pozornost využití podněcujících činnostních prvků směrem k žákům.

Většina sledovaných hodin měla bohatý obsah a byla dynamická. Vyučující střídaly různé formy frontálního opakování a procvičování, v přiměřené míře zařazovaly samostatnou práci žáků, funkčně začleňovaly činnosti ve dvojicích nebo skupinách, popř. herní prvky. Vyučující důsledně dbaly na přiměřenost a názornost probírané učební látky, pochopení učiva si ověřovaly častou zpětnou vazbou, zvláště v nižších ročnicích uplatňovaly zásadu individuálního přístupu k žákům. Především ve vyšších ročnicích se snažily vést žáky k vyvozování nových poznatků. Jedna hodina byla založena na jednotvárných frontálních činnostech (např. výklad, zápis, čtení z učebnice, kresba podle obrázku), které byly pro žáky málo podnětné. Ve většině hospitovaných hodin žáci prokázali, že umějí velmi dobře aplikovat získané vědomosti.

Základní psychohygienické zásady byly dodržovány, především v nižších ročnicích byly účelně uplatněny relaxační aktivity.

Výuka byla podpořena učebnicemi, pracovními listy a sešity, atlasy, jazykovými příručkami, knihami z umělecké i odborné literatury, obrazovým materiálem, nástěnnými tabulemi, písmy apod. K zefektivnění vyučovacího procesu byla vhodně využívána didaktická technika (např. video, magnetofon, přehrávač CD).

Ve třídách panovala přátelská atmosféra. Pozitivem sledovaných hodin bylo také respektování dohodnutých pravidel jednání a chování ze strany žáků. Při práci ve dvojicích nebo ve skupinách žáci prokázali, že dovedou spolupracovat a být tolerantní k názorům ostatních. O probírané učivo projevovali zájem, ve většině hodin byli cíleně vedeni k rozvíjení mluvních dovedností.

Průběh vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů český jazyk a dějepis je hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběh vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce

V souladu s učebním plánem přijatých vzdělávacích programů se od čtvrtého do devátého ročníku vyučuje po třech hodinách anglického jazyka týdně. Chybějící předepsaná kvalifikace učitelky v podstatě neměla negativní vliv na jazykovou úroveň pozorované výuky, absence pedagogické způsobilosti do jisté míry omezila rejstřík různých forem a metod práce. Hospitováno bylo ve třech hodinách - v pátém, sedmém a osmém ročníku. Jednotlivé hodiny byly zejména po obsahové stránce zodpovědně připraveny. Učivo je řádně plánováno, učební osnovy respektovány.

V začátcích hodin učitelka vždy sdělila výukové cíle a program hodiny, v průběhu se snažila žáky povzbuzovat a zaujmout je připravenými činnostmi, popř. pochvalou. Mladší žáci se zaujetím kreslili do připravené mapy. Pamatováno bylo na shrnující závěr hodin. Aktivita mnohých žáků však během výuky klesala, někteří ke konci hodiny ztráceli o výuku zájem. Průběžné hodnocení bylo vlídné. Po zpracování úkolů byla žákům vždy poskytnuta zpětná vazba. Klasifikace v žákovských knížkách má dostatečnou frekvenci, nepřiměřeně však převládá hodnocení písemných testů.

Ve všech zhlédnutých hodinách bylo učivo srozumitelně strukturováno. Vyučující organizovala hodinu se snahou o procvičení a upevnění látky. Objevily se náznaky hravých forem a nacvičený dialog mezi žáky, v řadě případů však byla dána přednost překladu a mechanickému zpracování cvičení před tvorbou vlastních vět, reagování a rozvoji myšlení ve studovaném jazyce. Pozitivním prvkem ve dvou hodinách bylo zařazení poslechu projevů rodilých mluvčích.

Výuka proběhla ve třech různých učebnách. Použity byly některé nástěnné přehledy učiva, bohatší aktualizující výzdoba, na niž by se podíleli žáci, chyběla. Kromě učebních textů, sešitů, slovníčků a kopírovaných textů byl ve dvou hodinách využit magnetofon. Základní psychohygienické podmínky byly vytvořeny; zejména mladším žákům chyběla relaxace.

Atmosféra v hodinách byla klidná a přátelská. Žáci respektovali pravidla vzájemné komunikace, s důvěrou se obraceli na učitelku. Chyběla vyšší míra systematického rozvoje komunikačních dovedností.

Průběh vzdělávání v předmětu anglický jazyk je na základě zhlédnutých hodin hodnocen stupněm průměrný.

Průběh vzdělávání a výchovy v německém jazyce

Německému jazyku se vyučuje ve čtvrtém, sedmém, osmém a devátém ročníku. Kromě toho se zájemci z osmé třídy učí němčině v rámci nabídky volitelných předmětů jako druhému cizímu jazyku. Hospitováno bylo ve třech hodinách - ve čtvrtém, osmém a devátém ročníku. Řádná

kvalifikovanost učitelky se velmi příznivě promítla do jazykové úrovně i do metodické stavby zhlédnutých hodin. Hodiny byly zodpovědně připraveny, učivo je plánováno a probíráno v souladu s příslušnými učebními osnovami.

Ve všech hodinách byli žáci k práci přiměřeným způsobem motivováni. Mladší žáci se dychtivě zapojovali do připravených her, zazpívali si, rozvíjeli slovní zásobu s pomocí obrázků a pod. Učitelka je povzbuzovala a chválila. Zařazením pestrých forem udržela aktivitu žáků v také deváté třídě. Méně spontánnosti projevovali žáci ve volitelném předmětu německý jazyk v osmé třídě. Výuka ve všech sledovaných hodinách však byla dostatečně intenzivní, žáci byli po celou dobu aktivní. Klasifikace byla přiměřená, využívána byla společná analýza chyb. Sešity některých žáků měly zanedbanou úpravu.

Až na část hodiny pozorované v osmé třídě, byla výuka převážně založena na činnostech žáků. Žáci dostávali příležitost k tvoření vlastních vět či k reagování na projev spolužáků nebo učitelky, poslouchali nahrávky textů, bez nadbytečného překladu se učili myslet ve studovaném jazyce. Gramatické učivo bylo zřetelně strukturované a spolu se slovní zásobou dobře procvičené. Starší žáci pracovali také pomocí výukových počítačových programů.

Dvě hodiny proběhly v pracovně počítačů, kde si žáci vedou nástěnky se vztahem k předmětu, a kde je dostatek přehledů gramatiky a dalších nástěnných pomůcek. K podpoře výuky byly kromě počítačů použity také magnetofonové nahrávky textů a celá řada drobných pomůcek.

Ve všech hodinách učitelka dbala na správné osvětlení a včasné vyvětrání, střídáním pestrých forem předcházela psychické únavě žáků, mladším dětem citlivě poskytla příležitost k relaxaci.

Atmosféra ve třídách byla velmi příjemná, ve čtvrté třídě radostná. Žáci měli dostatek příležitosti k sebevyjádření. Dodržovali pravidla komunikace, rozvíjeli svoje komunikační dovednosti.

Průběh vzdělávání v předmětu německý jazyk je na základě zhlédnutých hodin hodnocen stupněm velmi dobrý.

Průběh vzdělávání ve skupině předmětů matematika a informatika

Vyučující mají zpracovány časové tematické plány, které jsou v souladu s obsahem osnov zvoleného vzdělávacího programu. Při přípravě na jednotlivé sledované hodiny z těchto plánů vycházeli a průběžně plány naplňovali. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. Nízké počty žáků ve třídách umožňují učitelům častou práci s jednotlivci či skupinami žáků.

Plánování dvouhodinového volitelného předmětu informatika je rozvrženo postupně a s návazností do ročníku sedmého, osmého a devátého.

Nesplnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti u dvou učitelek matematiky na prvním stupni a odborné způsobilosti u vyučující informatiky nemělo žádný negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Vyučující využívali didaktické pomůcky, audiovizuální techniku (zpětný projektor), v jednom případě i výukový program v počítačové učebně. Příkladné členění výuky a změna činnosti s využíváním rozličného množství názorných pomůcek bylo typické pro výuku na prvním stupni.

Začlenění předmětu do rozvrhu hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům na tvorbu rozvrhu a respektuje náročnost tohoto předmětu, příznivé pro kvalitu výuky jsou i nižší stavy žáků ve většině tříd. Jedna hodina týdně je dělena ve třetí třídě.

Výuka informatiky je zatížena nedostatkem počítačů. V současné době při stavu sedmi počítačů pro žáky v počítačové učebně musí většinou pracovat dva žáci společně. Sledovaná výuka byla dobře členěna a připravena, žáci vykazovali zájem a vysokou aktivitu.

V matematice vedle frontální výuky byla běžná skupinová práce, zadávání problémových úloh, žáci měli dostatek prostoru i k práci samostatně. Při výkladu nového učiva se vyučující snažili látku vyvozovat a navazovat na životní zkušenosti žáků. Adresnou aktivizací a kontrolou byl vyvíjen stálý důraz na pozornost a vnímání souvislostí. Tempo výuky je zpravidla jednotné pro všechny žáky. Při hospitační činnosti nebyla zaznamenána výraznější diferenciací zátěže žáků vzhledem k jejich schopnostem. V několika hodinách na prvním stupni byla zařazena pohybová relaxace.

Záměrná motivace v úvodu hodin byla více využívána na druhém stupni, u žáků prvního stupně převažovala motivace průběžná. Často byla používána pochvala, oceňována snaha a aktivita, hodnocení průběhu výuky mělo pozitivní charakter. Vyučující se snaží, aby žáci získávali pozitiva pro další klasifikaci. V některých hodinách měli žáci možnost zapojit se do hodnocení a sebehodnocení. Ve všech sledovaných hodinách byla zaznamenána účinná zpětná vazba. Závěrečné shrnutí a zopakování látky bylo až na výjimky, kdy přecházelo do přestávky, správně zařazováno. Vztahy mezi vyučujícími a žáky jsou bezkonfliktní, přátelské. Vyučující respektují osobnosti žáků, žáci respektují učitele.

Četnosti známek a stupně hodnocení zaznamenané v žákovských knížkách jsou přiměřené.

Průběh vzdělávání ve skupině předmětů matematika a informatika je velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů fyzika a chemie

Časová dotace obou předmětů je v souladu s učebním plánem přijatého vzdělávacího programu. Fyzice se od šestého do devátého ročníku vyučuje po dvou hodinách týdně. Také chemii je v osmém i devátém ročníku vyučováno ve dvou hodinách. Učitel obou předmětů prokázal značnou úroveň přírodovědné erudice, výběr metod a forem práce do jisté míry omezuje absence odborné pracovny. Hospitováno bylo celkem ve dvou hodinách fyziky a v jedné hodině chemie. Probírané učivo respektuje učební osnovy. Laboratorní práce jsou podle možností plněny. Na výuku byl vyučující zodpovědně připraven.

V průběhu všech zhlédnutých hodin učitel žáky k práci účinně motivoval zařazením demonstračních pokusů, využíváním problémových příkladů a otázek, aktualizací učiva vzhledem k praktickým důsledkům a využití přírodních zákonitostí. Žáci rovněž spontánně respektovali učitelovu osobnost. Při řešení úkolů se jim dostalo korekce a zpětné vazby. Klasifikace v namátkově kontrolovaných žákovských knížkách má přiměřenou četnost. Sešity některých žáků měly nízkou grafickou úroveň.

V organizaci všech hodin převládal klasický styl s dominantní rolí učitele. Základní metodou byl výklad či řízený rozhovor ilustrovaný demonstračními pokusy, s postupným zápisem látky do poznámkových sešitů. Většinou bylo vše probíráno jednotně, bez případné diferenciací učiva. Při ústním opakování prokázala převážná část žáků potřebné znalosti.

Vyučovalo se v různých kmenových třídách bez výzdoby vhodné k aktualizaci učiva, k materiální podpoře učiva přinesl učitel některé demonstrační pomůcky. Základní psychohygienické podmínky byly dodrženy, únavě žáků předcházela učitel zařazením zajímavých ukázek.

Atmosféra ve třídách byla zdvořilá, žáci dodržovali vžitá pravidla komunikace. Byli sice učitelem často tázáni (v jedné hodině i spolužáky), systematický rozvoj diskuse a dalších komunikačních dovedností však v hodinách chyběl. Náměty vhodné pro nácvik formulací nebyly většinou využity. Většinou formulací obstarával za žáky učitel.

Průběh vzdělávání ve skupině předmětů fyzika a chemie je na základě zhlédnutých hodin hodnocen stupněm průměrný.

Průběh vzdělávání v předmětu tělesná výchova

Vyučující mají zpracovány časové tematické plány, které jsou v souladu s obsahem osnov. Při přípravě na jednotlivé hodiny je většinou z plánu vycházeno. Vyučování sezónních sportů, např. bruslení je zařazováno s ohledem na počasí.

Prostorové a materiální podmínky, charakteristické pro školu s nižšími počty žáků, jsou pravidelně a účelně využívány.

V organizaci, metodách, formách práce byly patrné rozdíly. Zkušenosti pedagogové mají výuku promyšlenou, zorganizovanou, při cvičení nevznikají prostoje, jednotlivé části hodiny na sebe plynule navazují. Vyučující s žáky pracují, využívají metodické postupy a návody ke správně zvládnutému pohybu či herní činnosti. Častými názornými ukázkami, přesnými pokyny a opravou nedostatků stále na žáky pedagogicky působí. Na výuce nekvalifikované učitelky se projevila absence pedagogické a odborné zdatnosti. Děti cvičily spontánně bez výrazného vedení. Při změnách činnosti i při samotném nácviku (např. střelby na koš s jedním míčem pro deset žáků) vznikaly značné prostoje, žáci byli málo vytíženi. Vyučující neopravovala chyby, nedemonstrovala, vyjma rozcvičky, správně provedený pohyb. Sledovaná výuka byla mezi ostatními hodinami výjimkou.

V úvodní části je stanoven cíl, ke kterému se učitelé snaží žáky vést, v dalším průběhu jsou žáci kladně motivováni k dosahování co nejlepších výkonů a výsledků, zároveň je dbáno na sebekontrolu a soutěživost v rámci daných pravidel. V závěru dochází ke zhodnocení hodiny.

Vzájemná atmosféra mezi vyučujícími a žáky je přátelská, žáci respektují učitele, učitelé přistupují k žákům diferenciovaně podle individuálních schopností a možností. Ve všech sledovaných hodinách byli žáci aktivní, cvičení prováděli s výrazným zájmem a chutí. Četnosti hodnocení a stupně klasifikace jsou přiměřené.

Sportovní aktivity žáků jsou podporovány i mimo vyučování, např. o přestávkách (florbal, stolní tenis).

Průběh vzdělávání v tělesné výchově je celkově na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy

S výjimkou minulého školního roku škola pravidelně zadává testy Kalibro. Již od roku 1996 průběžně využívá i komerční testy Psychoservis. Výsledky a analýza testů napomáhají další práci školy.

Vyučující sledovaných předmětů si pravidelně zjišťují výsledky ústním zkoušením, dílčími nebo shrnujícími písemnými pracemi. Někteří učitelé dokladovali vyhodnocení výsledků a následné analýzy zjištěných pozitiv a negativ, někteří vyučující rozборы výsledků písemných prací žáků nedokladovali.

Škola sleduje výsledky a úspěšnost svých žáků u přijímacího řízení na střední školy.

Celkově mají průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina vydaná Obecním zastupitelstvem v Bohutíně dne 15. prosince 1999 usnesením č. 16/99 není zcela v souladu s Rozhodnutím Školského úřadu Příbram ze dne 30. srpna 2000, vydaného pod čj. 2/00-01/J. Zřizovací listina neuvádí správný název školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Školského úřadu Příbram o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 2/00-01/J ze dne 30. srpna 2000
2. Zřizovací listina vydaná Obecním zastupitelstvem v Bohutíně dne 15. prosince 1999 usnesením č. 16/99
3. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3 - 01 podle stavu k 30. 9. 2000
4. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3 - 01 podle stavu k 30. 9. 2002
5. Úprava režimu vyučovacího dne pro ZŠ Bohutín vydaná MŠMT dne 11. listopadu pod čj. 29 669/02-22
6. Seznam pedagogických pracovníků a jejich dosaženého vzdělání vypracovaný ředitelem školy dne 21. ledna 2003, bez čísla jednacího
7. Inspekční zpráva čj. 025 304/98-0519, ze dne 16. října 1998
8. Návrh rozvoje ZŠ Bohutín zpracovaný ředitelkou školy dne 1. ledna 2000
9. Záznamy z jednání pedagogické rady ze školních roků 2001/2002 a 2002/2003
10. Dokumentace integrovaných zdravotně postižených žáků
11. Rozvrh hodin všech tříd a učitelů ze školního roku 2002/2003
12. Třídní knihy všech tříd ze školních roků 2001/2002 a 2002/2003
13. Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
15. Řád školy platný ve školním roce 2002/2003
16. Organizační řád školy
17. Záznamy o práci ve volitelných předmětech a zájmových útvarech
18. Protokoly o komisionálních zkouškách
19. Plány práce ředitelky školy
20. Jmenování do funkce ředitelky školy ze dne 28. 4. 2000 s účinností od 1. 5. 2000
21. Vnitroorganizační směrnice pro vedení účetnictví platné v roce 2001
22. Účtová osnova platná pro rok 2001
23. Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovních a mzdových prostředcích v regionálním školství za období 1. - 4. čtvrtletí 2001
24. Závazné ukazatele rozpočtu NIV - seznam rozpočtových úprav k 10. 12. 2001 od referátu školství Okresního úřadu Příbram
25. Vnitřní platový řád školy pro rok 2001
26. Personální dokumentace všech zaměstnanců školy
27. Soupis zaměstnanců ZŠ Bohutín - 2001
28. Mzdová rekapitulace - rok 2001
29. Platové výměry zaměstnanců školy os. č.7 s účinností od 3. 9. 2001, os. č. 15 s účinností od 1.1.2001
30. Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001
31. Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč ÚÚPO 3 - 02 sestavená k 31. 12. 2001

32. Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 4 - 02 sestavený k 31. 12. 2001
33. Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2001
34. Čerpání příspěvku od OkÚ referátu školství (v Kč) - 2001
35. Dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti za rok 2001
36. Mzdové listy zaměstnanců školy za rok 2001
37. Rekapitulace mezd říjen 2001
38. Výkaz o hospodaření za období 12/2001 - hospodářské středisko 6 (mzdy) ze dne 18. 1. 2002
39. Vnitřní kontrola vedení účetnictví ze dne 15. 11. 2002
40. Účetní daňový doklad 99-000009 ze dne 16. 12. 2002
41. Hlavní účetní kniha za rok 2001
42. Deník dokladů za rok 2001
43. Daňové doklady za rok 2001
44. Rozpočet FKSP na rok 2001
45. Zásady čerpání prostředků z FKSP pro rok 2001

ZÁVĚR

V personálním zajištění výuky sledovaných předmětů jsou z hlediska předepsané kvalifikace vyučujících některé nedostatky. Situace je ale zcela přiměřená současnému stavu na trhu práce a poptávce po kvalifikovaných učitelích v regionu. Vedení školy se tento nedostatek snaží kompenzovat přidělováním předmětů podle profesního zájmu a prokázaných schopností vyučujících, využíváním akcí dalšího vzdělávání pedagogů a metodickou pomocí. K získání kvalifikovaných učitelů škole chybí služební byty a další motivující nástroje.

Materiálně technické podmínky v podstatě umožňují realizaci vzdělávacího programu. Zřízena je počítačová pracovna pro výuku informatiky, realizovány byly některé úpravy a opravy objektu. Citelně chybí odborná pracovna pro přírodovědné předměty, počítače pro využívání výukových programů v jednotlivých učebnách a finanční prostředky na razantnější obnovu fondu pomůcek.

Přes průměrné personální a materiální podmínky převažovala v hospitovaných hodinách činnostní výuka, založená na pozitivní motivaci a střídání různých forem a metod práce. Atmosféra v hodinách byla vždy příjemná, vystupování žáků bez negativních projevů. Pozitivně laděné ovzduší a téměř rodinné prostředí je hlavní devizou školy.

V porovnání s výsledky inspekce uskutečněné v roce 1998 zhruba přetrvává poměr odborně a neodborně vyučovaných hodin. Sbor je však stabilizovaný, uskutečnila se řada vzdělávacích akcí a škola si klade za cíl modernizaci výchovy a výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Jiroš	P. Jiroš v.r.
Členové týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
	Mgr. Jaroslav Černý	J. Černý v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Jungerová

V Berouně dne 12. února 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. února 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Vladimíra Melicharová

V. Melicharová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
---------------------	---

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-03-19	Předáno osobně.
Zřizovatel	2003-02-28	022 022/03-5080
Rada školy	2003-02-28	022 023/03-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.